چهره

اجرای قانون سامانه مودیان

غلامعلی کوهساری، نماینده مجلس: قانون سامانه مودیان و پایانه‌های فروشگاهی می‌تواند مالیات‌ستانی را عادلانه و هوشمندانه کرده و به انضباط مالیاتی کمک کند مشروط به این‌که جلوی مالیات‌گریزی برخی افراد را سد کند، چراکه مالیات باید به درستی از افراد مالیات‌گریز اخذ شود.

توسعه کشور با درآمدهای نفتی

سید کریم حسینی، نماینده مجلس: در صورت تحقق درآمدهای نفتی، این درآمدها باید در توسعه کشور و درآمدهای مالیاتی در حوزه امور جاری هزینه شود. سازمان امور مالیاتی در زمینه تحقق منابع پایدار مالیاتی موضوع جلوگیری از فرار مالیاتی، شناسایی مودیان جدید و اصلاح معافیت‌های صورت گرفته را مدنظر قرار داده که می‌تواند مؤثر باشد.

حمایت از دانش‌بنیان‌ها

صدیف بدری، عضو کمیسیون عمران مجلس: حمایت تسهیلاتی و مقرراتی از شرکت‌های دانش‌بنیان به نفع اقتصاد کشور تمام خواهد شد به‌ویژه در شرایط تحریمی که ما با آن مواجه هستیم. قانون جهش تولید دانش‌بنیان قانون حمایتی خوبی است و دست دولت را برای تولیدات آنها جهت صنعتی‌سازی و تجاری‌سازی باز می‌کند.

«جام جم» از نوسانات بازار ارز گزارش می‌دهد

پوست خربزه دلالان زیر پای خریداران دلار

نرخ ارز دیروز در بازار غیررسمی تغییر کرد و هر دلار آمریکا به بیشتر از ۶۳ هزار تومان رسید و به گفته برخی کارشناسان، این تغییر واحد ممکن است ادامه داشته باشد. نوسانات نرخ ارز در سال گذشته هم زیاد اتفاق افتاد که بسیاری از آنها ریشه اقتصادی نداشت اما بانک مرکزی به‌عنوان بازارساز توانست عملکرد مطلوبی در این زمینه داشته باشد. تقریبا از سال ۹۷ که تحریم‌های آمریکا و کشورهای غربی علیه ایران بازگشت، نوسانات ارزی مهمان اقتصاد ایران بوده و در همه این سال‌ها تغییر نرخ را شاهد بودیم. در گزارشی که می‌خوانید به این موضوع پرداخته‌ایم که آیا این نوسانات نیز ادامه‌دار خواهد بود یا خیر. افزایش نرخ ارز به معنای کاهش ارزش پول ملی است و درواقع هیچ‌کس از این موضوع خوشحال نمی‌شود. تنها افرادی از این موضوع نفع می‌برند که در این نوسانات سود زیادی کسب می‌کنند و ما به نام دلالان آنها را می‌شناسیم. دلالان از سال گذشته حضور گسترده‌ای در بازار ارز داشتند و سعی می‌کردند نرخ‌ها را به سمت افزایشی تغییر دهند. افزایش اختیارات بانک مرکزی و همچنین انحلال کانون صرافان و از سوی دیگر برخورد با صرافی‌ها و اخلالگران این بازار باعث شد آنها نتوانند برنامه خود را به‌صورت کامل پیاده‌سازی کنند.

افزایش نرخ در روز تعطیل

سیزدهم فروردین‌ماه بود که رژیم‌صهیونیستی با حمله به ساختمان کنسولگری ایران در دمشق موجب شهادت چند نفر از مستشاران رسمی نظامی کشورمان شد. در پی این حمله از عصر روز سیزدهم نوسانات نرخ ارز آغاز شد و این در حالی بود که بازارها در آن زمان بسته بودند.

دلالان اکنون فعالیت خود را به فضای مجازی منتقل کردند و در برخی کانال‌های تلگرامی نرخ‌هایی درج می‌کنند. پیگیری خبرنگار ما نشان می‌دهد این نرخ‌ها حتی بالاتر از نرخ بازار غیررسمی در چهارراه استانبول و میدان فردوسی است. همچنین بانک مرکزی اعلام کرده نرخ‌هایی که در مرکز مبادله ارز و طلای ایران ثبت می‌شود را قبول دارد و با همان نرخ تقاضای موجود را پوشش خواهد داد.

رسانه‌های شاکی

در روزهای گذشته برخی رسانه‌ها اعلام کردند که در سال گذشته دولت و بانک مرکزی با ارزپاشی و همچنین سرکوب قیمتی نرخ ارز را در بازار غیررسمی کم نوسان نگه داشتند.

پس از عصر سیزدهم فروردین که یک اتفاق ناگوار افتاد و تاثیر روانی آن باعث شد قیمت هر دلار آمریکا به ۶۳ هزار تومان برسد همین رسانه‌ها اعلام کردند که توان مدیریت نرخ ارز وجود ندارد. این درحالی است که در فضای مجازی افراد زیادی با نام کارشناس، با هر اتفاق سیاسی یک ویدئویی از خود منتشر می‌کردند که دلار تا پایان سال (۱۴۰۲) حداقل ۷۰ هزار تومان و حداکثر ۱۰۰ هزار تومان است. از سوی دیگر هشدار ابرتورمی داده می‌شد که این اتفاق نیز نیفتاد.

اتفاقات سیاسی

در طول سال‌های گذشته شاهد جنگ یا تنش میان کشورهای روسیه و اوکراین، افغانستان و پاکستان، ترکیه و سوریه، ایران و کردستان عراق، آذربایجان و ارمنستان، حماس و رژیم صهیونیستی بودیم و در همه این اتفاقات نوسانات نرخ ارز در بازار ایران اتفاق افتاده است. همچنین در سال گذشته حادثه تلخ تروریستی کرمان را شاهد بودیم که باعث شهادت تعدادی از هموطنان عزیزمان شد و در آن زمان هم تغییر نرخ اتفاق افتاد.

البته نوسانات اندک تا حدی طبیعی به نظر می‌رسد اما تغییر بیش از حد نشان می‌دهد که افرادی به دنبال کسب سود از این فضای ناآرام هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد با هر اتفاق سیاسی برخی رسانه‌ها و افراد به‌دنبال تحریک تقاضا و فضا هستند تا انتظارات تورمی ایجاد شود و در موضوع حمله به کنسولگری ایران نیز همین موضوع را شاهد هستیم.

برش

اتفاق اقتصادی نیفتاده است

آمارها نشان می‌دهد متغیرهای اقتصادی کشور تغییری نکرده که منجر به افزایش نرخ ارز شود. تراز تجاری ایران مثبت است. نگاهی به این آمار نشان می‌دهد که تامین ارز برای واردات کشور بیشتر شده و در سال گذشته بیش از ۷۵ میلیارد دلار برای واردات پرداخت شده که ۱۰ درصد نسبت به تامین ارز سال ۱۴۰۱ بیشتر است. آن‌طور که کارشناسان اقتصادی می‌گویند اکنون تجارت کشور در وضعیت مطلوبی قرار دارد و فروش نفت نیز مانند سال گذشته روال عادی خود را طی می‌کند. درواقع تغییر نرخ ارز ماهیت اقتصادی ندارد و سرمایه‌گذاران مراقب پیشنهاد دلالان باشند. وضعیت دلالان که روشن است، در این شرایط مردم را تشویق به خرید می‌کنند و در نوساناتی که اتفاق می‌افتد آنها سود خود را می‌برند اما صاحبان سرمایه باید آگاه باشند که در این فضای پر از تله وارد نشوند، به این دلیل که اگر افرادی که برای سرمایه‌گذاری وارد این بازار شوند با کاهش نرخ متضرر خواهند شد. باید توجه داشت در سال گذشته افرادی که وارد بازار ارز شدند در تورم حدود ۴۰ درصدی سرمایه گذاری در ارز تنها ۱۸ درصد برای‌شان بازدهی داشت. در نتیجه سرمایه‌گذاری در این‌گونه بازارها باید با آگاهی کامل باشد.

گزارش

وزیر اقتصاد خبر داد

۵/۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در سال گذشته

وزیر امور اقتصادی و دارایی در نشست خبری دیروز خود به اظهارات غیرکارشناسی دولتمردان سابق و رئیس معزول اتاق بازرگانی ایران که آمار رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری خارجی را زیر سؤال برده بودند، پاسخ داد و گفت: رکوردشکنی دولت سیزدهم در زمینه‌هایی همچون جذب سرمایه‌گذاری خارجی، برخی چهره‌های سیاسی را ناراحت کرده است.

سخنگوی اقتصادی دولت در پاسخ به برخی اظهارنظر افرادی همچون عبدالناصر همتی، رئیس کل اسبق بانک مرکزی و محمد جواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات دولت دوازدهم در خصوص نفتی بودن نرخ رشد اقتصادی دو سال اخیر گفت: در روزهای نخست سال ۱۴۰۳ شاهد این بودیم که برخی چهره‌های سیاسی دولت سابق روند رشد مثبت ۹ فصل اخیر را زیر سؤال بردند؛ البته بخش زیادی از کارشناسان اقتصادی اذعان کردند که در زمینه رشد اقتصادی، در سال‌های اخیر اقتصاد ایران عملکرد مثبتی داشته است.

وی گفت: یکی از اظهار نظرات عجیب روزهای گذشته در خصوص ثبت نرخ رشد اقتصادی مثبت و ارتباط دادن آن به افزایش قیمت نفت بود! در حسابداری رشد اقتصادی، موضوع افزایش قیمت‌ها هیچ ارتباطی به شاخص کل ندارد و این از اولین آموزه‌های رشد اقتصادی است. مسائل مطرح‌شده در محاسبات نرخ رشد اقتصادی، به تولید ارتباط دارد نه قیمت محصولات و خدمات. بنابراین طرح چنین ادعاهای عجیبی از سوی برخی چهره‌های سیاسی بی‌پایه و ناصحیح است. سوای این‌که میانگین قیمت نفت در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبلش تا ۱۰ دلار نیز کمتر بود.

سخنگوی اقتصادی دولت با اشاره به انتقاد برخی چهره‌های دولت سابق در خصوص بی‌کیفیت خواندن رشد اقتصادی سال ۱۴۰۲ و محدود کردن آن صرفا به بخش نفت گفت: ابتدا باید از برخی دوستان تشکر کرد که برای اولین بار اعتراف کردند دولت سیزدهم بدون حضور توافقاتی مانند برجام توانسته از محل بازارسازی، فروش و تولید نفت را به سطوح قابل اعتنایی برگرداند و اثبات کند که می‌توان از ظرفیت‌های دیپلماسی فعال حداکثر استفاده را کرد.

وی افزود: البته این قبیل ادعاها صحیح نیست. زیرا با نگاه به گزارش‌های رسمی کشور می‌توان دریافت که زیربخش‌های صنعت و معدن نیز در تمام فصول فعالیت دولت سیزدهم رشد مثبت داشته است. به عنوان مثال بر اساس گزارش بانک مرکزی، بخش صنعت در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ معادل ۴/۲ درصد رشد مثبت داشته. بخش معدن نیز ۳/۸ درصد رشد کرده است. رشد بخش خدمات نیز در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ معادل ۷/۱ درصد بوده که جزو بالاترین نرخ‌های رشد در سال‌های اخیر است.

خاندوزی اضافه کرد: نتایج این نرخ‌های رشد اقتصادی را می‌توان در کاهش نرخ بیکاری ملاحظه کنیم. نرخ بیکاری در سال گذشته معادل ۸/۱ درصد بود که این نرخ جزو کمترین نرخ‌های بیکاری در چند سال گذشته بوده است. نرخ بیکاری در فصول سال ۱۴۰۲ برابر ۸/۲، ۷/۹، ۷/۶ و نهایتا ۸/۶ درصد بود که در نوبه خود با توجه به افزایش نرخ مشارکت اقتصادی، جزو پایین‌ترین ارقام بیکاری در ادوار گذشته به حساب می‌آید. مؤید دوم کیفیت رشد اقتصادی، رشد مثبت تشکیل سرمایه ثابت بود به نحوی که در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ تشکیل سرمایه رشد ۴/۷ درصدی داشت.

همچنین در دو سال اول دولت سیزدهم بیش از ۸ درصد رشد در شاخص کل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داشتیم. این شاخص در طول چهار سال فعالیت دولت دوازدهم منفی ۳۴ درصد بود.

رکوردشکنی در سرمایه‌گذاری

سخنگوی اقتصادی دولت به ادعای خلاف واقع سلاح‌ورزی، رئیس معزول اتاق بازرگانی ایران در خصوص آمار سرمایه‌گذاری خارجی هم پاسخ داد و گفت: در سال ۱۴۰۲ رکورد جذب سرمایه‌گذاری خارجی واقعی در طول چند سال گذشته شکسته شد.

در این سال ۳۱۸ طرح موفق به جذب ۵/۵ میلیارد دلار سرمایه خارجی شد. این رکوردشکنی برخی چهره‌های سیاسی را ناراحت کرد. به عنوان مثال اظهار کردند که این سرمایه‌گذاری ماحصل تامین مالی ارزی چند پروژه صنعت نفت توسط بانک‌های داخلی کشور بوده!

وزیر اقتصاد تصریح کرد: افرادی که اندک اطلاعی از روال سرمایه‌گذاری خارجی دارند، می‌دانند که احراز منشأ خارجی سرمایه‌گذاری اولین قدم در ثبت و درج آمار این حوزه است. درواقع سازمان سرمایه‌گذاری بدون تعیین منشأ خارجی اجازه ثبت ارقام در آمار خود را ندارد.

خبر

نرخ رشد نقدینگی به ۲۴/۳ درصد کاهش یافت

سال گذشته بانک مرکزی اعلام کرد نرخ رشد نقدینگی را ۲۵ درصد هدف‌گذاری کرده است. نرخ رشد نقدینگی از ۴۲/۸ درصد در پایان مهرماه سال ۱۴۰۰ طی یک روند نزولی به ۲۴/۳ درصد در پایان اسفندماه سال ۱۴۰۲ کاهش یافت که حتی کمتر از میزان هدف‌گذاری تعیین شده ۲۵ درصدی برای پایان سال گذشته است. مروری بر تحولات نقدینگی طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد که این متغیر طی یک روند نزولی از ۴۰/۶ درصد در پایان سال ۱۳۹۹ و ۴۲/۸ درصد در پایان مهرماه سال ۱۴۰۰ به ۳۱/۱ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ کاهش یافته و با تداوم این روند نزولی به ۲۴/۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ رسیده است. بر اساس آمارهای مقدماتی، حجم نقدینگی در پایان اسفندماه ۱۴۰۲ به رقم ۷۸۸۰۸/۹ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان اسفندماه ۱۴۰۱ معادل ۲۴/۳ درصد رشد نشان می‌دهد. لازم به اشاره است که دستیابی به رقم رشد نقدینگی ۲۴/۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲، در شرایطی حاصل شده که رقم رشد نقدینگی سالانه زیر ۲۵ درصد آخرین بار در سال ۱۳۹۷ (۲۳/۱ درصد) محقق شده بود.

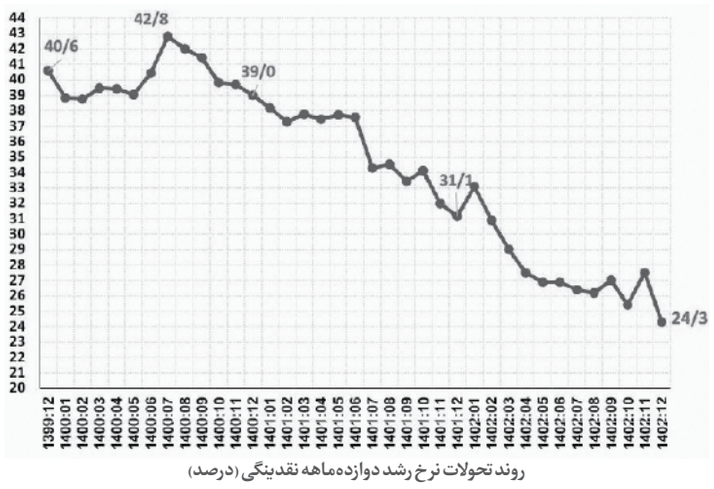

روند تحولات نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی (درصد)

یادداشت

حمیدرضا جیهانی | کارشناس اقتصادی

سرمایه گران است، ارزان نفروشید

سیزدهم فروردین ماه بود که رژیم‌صهیونیستی در یک حمله ناجوانمردانه به ساختمان کنسولگری ایران در سوریه باعث شهادت تعدادی از نیروهای نظامی ایران شد و در پی این اتفاق بازار ارز و سرمایه با افزایش ریسک همراه بود. آنچه باید توجه داشت این است که نوسانات نرخ ارز پس از یک اتفاق سیاسی طبیعی است اما این نوسان به‌زودی کاهش می‌یابد و دوامی ندارد. بازارهایی از جنس بازارهای سرمایه با ریسک‌های مختلف دچار نوسان می‌شوند و بازار سرمایه ایران نیز در همین مسیر قرار دارد و تغییر آن خیلی جای تعجب ندارد.

گستاخی رژیم‌صهیونیستی در سوریه و هدف قرار دادن کنسولگری ایران با هدف درگیر کردن ایران به‌عنوان بازیگر جدید به جنگی است که از پنج ماه قبل در غزه درگیر است. این رژیم می‌خواهد خود را از باتلاق غزه رها کند و جنگ را به خارج مرزهای سرزمین اشغالی بکشاند ولی ایران تاکنون شرایط را به‌خوبی مدیریت کرده است. در زمان شهادت سردار قاسم سلیمانی هم بازارهای ارز و سرمایه یکی دو روز کاهشی بودند اما بعد به روال عادی برگشتند و الان هم همان شرایط است و بازار به شرایط عادی برمی‌گردد.

نرخ ارز در کانال‌های تلگرامی با هیجانات ایجاد شده بالا رفته و سرمایه‌گذاران خرد نباید سرمایه خود را با سیگنال‌دهی این کانال‌ها از دست بدهند.

مردم با سرمایه خرد خود اگر بخواهند سرمایه‌گذاری کنند، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و نیز عرضه‌های اولیه در بورس محل مناسبی برای سرمایه‌گذاری است، هرچند دولت قبل در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ اعتماد سرمایه‌گذاران خرد به بورس را دچار خدشه کرد اما بازار از نظر بنیادی ارزشمند است و به‌ویژه صندوق‌های سرمایه‌گذاری محل مناسبی برای تجمیع سرمایه خرد مردم و تزریق به تولید است.

نبض اقتصاد

تغییر شرایط وام فرزندآوری

وام فرزندآوری در سال ۱۴۰۳ در مقایسه با سال گذشته، تغییراتی مانند افزایش مبلغ و حذف کارت پایان خدمت به‌عنوان یکی از شروط دریافت وام را دارد. مشمولان وام فرزندآوری، والدین فرزندان متولدین یکم فروردین ۱۴۰۰ به بعد هستند و شروع اقساط آن با شش ماه دوره تنفس آغاز می‌شود. همچنین کارمزد این وام ۴ درصد به‌صورت سالانه است. وثیقه مورد نیاز برای دریافت این وام شامل یکی از موارد داشتن حساب یارانه، سهام عدالت، سفته یک نفر ضامن و یک نفر بستگان درجه اول می‌شود. همچنین داشتن کارت پایان خدمت برای دریافت این وام الزامی نیست.

بر این اساس، مبلغ وام فرزندآوری ۱۴۰۳ به‌ازای فرزند اول ۴۰ میلیون تومان (سه ساله)، فرزند دوم ۸۰ میلیون تومان (چهار ساله)، فرزند سوم ۱۲۰ میلیون تومان (پنج ساله)، فرزند چهارم ۱۵۰ میلیون تومان (شش ساله) و برای فرزند پنجم به بعد ۲۰۰ میلیون با بازپرداخت هفت ساله درنظر گرفته شده است. والدین می‌توانند برای دریافت این وام ابتدا با مراجعه به نشانی www.ve.cbi.ir، در سامانه بانک مرکزی ثبت نام کرده و در مرحله دوم کد رهگیری از سامانه را دریافت کنند.

پس از دریافت کد رهگیری، ۱۲ روز فرصت دارند به بانک مراجعه کرده و پس از مراجعه به بانک متقاضیات برای تکمیل مدارک ۶۰ روز فرصت دارند تا مدارک مورد نیاز را ارائه دهند.

اختصاص پساب تهران به صنعت

عباسعلی مصرزاده، مدیرعامل آبفای تهران با بیان این‌که اکنون ۲۵۰ میلیون مترمکعب در سال پسابی است که از تصفیه‌خانه خارج و عمده آن برای کشاورزی دشت ورامین و بخشی در ری اختصاص پیدا می‌کند، گفت: پساب خروجی تمام تصفیه‌خانه‌های فاضلاب در کل کشور تحت کنترل است و سازمان حفاظت محیط‌زیست مسئولیت کنترل کیفیت پساب را دارد.

مصرزاده با بیان این‌که نزدیک به ۲۰ میلیون متر مکعب از پساب اختصاص به صنعت دارد، یادآور شد: پالایشگاه تهران برای مصارف صنعتی خودش غیر از مصارف شرب و بهداشتی از این پساب استفاده می‌کند.

از طرفی شرکت‌های آب و فاضلاب هم به آزمایشگاه و کارشناسان خبره مجهز هستند و بعد از کنترل دستگاه نظارتی خارج از مجموعه وزارت نیرو، کنترل‌های ثانویه دارند و در صورت مواجهه با مشکل، اعلام اخطار می‌کنند تا اصلاحات لازم انجام شود.